

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХVI, БРОЙ 13

СОФИЯ, 1-15 ЮЛИ 2015 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com

Официален сайт на Св. Синод на БПЦ – www.bg-patriarshia.bg

- Писмо от Св. Синод на БПЦ до Комисията по образованието и науката при НС

- На кого да вярваме

Стр. 4

- Несъвместимост на йога и християнството

Стр. 5

- „Християнска йога“

Стр. 6

- Липсващата промяна и политическата йога

- Православие и йога

Стр. 7

- Заниманията с йога са хула против Светия Дух

- За разликите между Иисусовата молитва и медитацията

Стр. 8

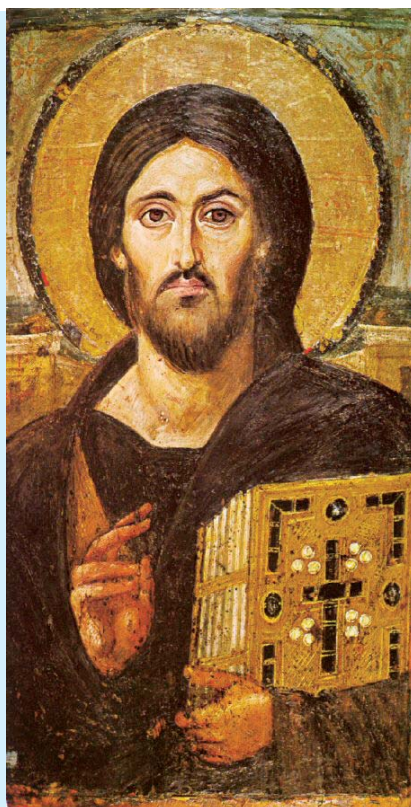
ИЗВЪНРЕДНО ПАТРИАРШЕСКО И СИНОДАЛНО ОБРЪЩЕНИЕ КЪМ ПРАВОСЛАВНИЯ КЛИР, МИРЯНИТЕ И ДЪРЖАВНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

ВЪЗЛЮБЕНИ В ХРИСТА БОГА БРАТЯ И СЕСТРИ,

На **20 май** тази година, в навечерието на празника на светите братя Кирил и Методий, просветили славянството в Христа, образователното министерство принуди десетки хиляди български младежи да разсъждават върху „ползите“ за тяхното личностно развитие от така нареченото учение „йога“. От този ден насам Св. Синод, архиереите, а и всеки клирик на Българската православна църква приемаме протестите на православно паство. Виждаме недоумението на миряните, чуваме техните нескончаеми въпроси, защо на нас, но и на българския народ като цяло, ни се причинява това издевателство и каква е целта му? Вижда ли правителстващият синклит, когото поменаваме в молитвите си, какво става, какво се извършва над душите на българите? Съгласен ли е той, дава ли си сметка за последствията, съучастник ли е в разтленето на националното тяло, или е просто безразличен?

Атаките срещу традиционното вероизповедание на българския народ не са от вчера. Всевъзможни секти, парарелигиозни учения, всякакви езотерици, псевдопроповедници и лъжепророци шетат из българската земя и тровят душите на объркани и беззащитни хора и особено на нашите деца. Казва ни се, че Църквата не бива да протестира срещу това, защото иначе ще бъде обвинена в религиозна нетолерантност. Идва обаче момент, когато чашата на търпението прелива.

На стр. 2

В Европа и в Америка йога отдавна вече не се чувства „гостенка от Изтока“, в адаптиран и опростен вид тя твърдо е заела мястото си в съвременната масова култура. През последните години това засега и нашата страна. Появиха се много центрове по йога, в едни тя се предлага като древна духовна традиция, водеща към вътрешно съвършенство, а в други – като комплекс от физически упражнения за телесно оздравяване. Сред посетителите на тези центрове се оказаха и хора, които наричат себе си православни християни. Много от тях считат, че заниманията с йога не противоречат на вярата им, и болезнено реагират на думите на свещенослужителите и богословите, които говорят за недопустимостта на увлечението по йога за християнина.

В опит да представим православно отношение към йога, в този специален брой на „Църковен вестник“ сме подбрали материали от православни автори, които са запознати с йога от личен опит.

Пътят на класическата йога и покаянието

За невежествено-то в духовно отношение атеистично съзнание всички религии си приличат. Следствие от това е разпространеният в нашето общество предрасъдък, че всички религии като цяло са еднакви. Окултизмът всячески подхранва тази гледна точка, утвърждавайки, че всички религии по различни пътища водят към една и съща цел.

В Индия през XIX в. живял реформаторът на индуизма Рамакришна, който твърдял, че всички религии в крайна сметка учат на едно и също и че боговете на различните религии са всъщност едно и също същество. Според него хората, които твърдят, че само тяхната религия е истинна, „приличат на слепците, които спорели какво представлява слонът“. Единият докоснал крака на слона и казал: слонът прилича на стълб. Другият докоснал хобота и казал: слонът прилича на дебела сопа. Третият пипнал корема на слона и казал: слонът прилича на огромна бъчва. Четвъртият докоснал ушите му и го оприличил на голяма кошница. И след това те заспорили как изглежда слонът“.

В тази притча като подразбиращо се от само себе си се предполага, че всичките четирима слепци имат вроденото, неотменно право да познават слона, дори и опином. По отношение към тоя слон те

са напълно добронамерени и той спокойно им дава възможност да се докоснат до него. Нищо освен слепотата не им пречи. По отношение на някакъв си слон това може и да е така, но в отношенията с Бога ситуацията е съвсем различна. Преди грехопадението на първите хора всичко би могло да бъде именно така, както е описано в притчата на Рамакришна, но хората са съгрешили спрямо Бога и са изгубили правото си за такова непосредствено „докосване“. Не повярвали на Господа, но повярвали на сатаната, те сторили своя избор и паднали във властта на лукавия дух. Сега вече той започнал да им подлага „хълбоците си“, подигравайки се със слепите хора и радвайки се на техните раздори и караници по повод това какво са напипали. Като съгрешили, хората се предали във властта на сатаната, който получил в греха опорна точка за въздействие върху нас. При тези условия ние не можем да бъдем уверени в това, че всички наши впечатления са от Бога. Освен това Бог не е слон, който е напълно безразличен към това дали слепците го познават правилно или неправилно. На ония, които са се отвърнали от сатаната и са се разкайвали за греха на отците си, Той се явява Сам и прилага всички усилия да имаме

На стр. 5

ИЗВЪНРЕДНО ПАТРИАРШЕСКО И СИНОДАЛНО ОБРЪЩЕНИЕ КЪМ ПРАВОСЛАВНИЯ КЛИР, МИРЯНИТЕ И ДЪРЖАВНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

От стр. 1

Това е моментът, в който пропагандата на нетрадиционни религиозни учения и практики започва да се случва вече по разпореждане на държавната власт. Държавната образователна власт многократно ни каза, че не намира за необходимо да бъде въведен задължителен учебен предмет „Религия“ в българските училища. Сега същата тази държавна образователна власт, чрез изпитните тестове за матурата на завършващите средно образование български младежи, а така също и чрез текста за вътрешно оценяване по английски език за учениците от осми клас, ни уведоми, че тя иска нашите деца задължително да разсъждават не върху християнската култура, а върху „йюга“. Съвсем наскоро отбелязахме 1150-годишнината от покръстването на българския народ. И точно сега, в изпита за матура, просветното министерство вместо за тази годишнина, пита за „йюга“. След като ще е така, то и Св. Синод е в правото си, а пред Бога и народа е длъжен, да каже какво мисли по този въпрос.

Заявяваме, че за нас проблемът с присъствието на темата „йюга“ във въпросника за матурата не е плод на грешка или неуместно оригиналност, а е елемент от едно планомерно, системно действие за възстановяване на езическите култове и ересите в България. След малко ще обясним защо смятаме така, но преди да преминем по същество, нека кажем няколко думи от по-общ характер, на първо място за толерантността.

Българската православна църква не може по никакъв начин да бъде обвинена в религиозна нетолерантност. Напротив. В нашата църковна история има примери за човеколюбие и солидарност с инакомислещи и иноверни, каквито няма в историята на много по-големи и значими Църкви и народи. Нашата толерантност е доказана многократно. Нищо от това, което ще кажем тук не бива да бъде разбирано като проява на верска нетърпимост. Всеки може да вярва в каквото намери за добре, да не вярва изобщо или да се отдава на сатанизъм и бесовщина, ако смята, че това би го направило щастлив. Господ Иисус Христос ни е дал правилното, етично и нравствено учение. Но ни е дал и свободна воля. С тази свободна воля ние можем да изберем Него или да се отвърнем от Него. Нашият Бог ни е завещал, че вяра се преподава с любов. Не със сила. Затова и Българската православна църква проповядва Неговото учение и Неговия завет с любов към ближния. Без прозелитизъм, без гонения или обещания за материални облаги, но със състрадание и човешка болка спрямо отпадналите или неоткрилите Христа.

Като представители на религията, която е вградена в основата на европейска цивилизация и култура, ние ще се отнесем с разбиране и към всяка друга система от религиозни вярвания, която на базисно ниво изповядва свободата, достойнството и равенството между хората и чиито етични норми са съзвучни с нашите. Но ние сме длъжни да бием тревожно камбаната, когато сме изправени пред инавазията на парарелигиозни вярвания, които во-

дят до разпадане на личността, разрушаване на обществения строй и до дезинтегриране на държавата. Не можем да се съгласим с каквито и да е учения, които толерират унищожаването на индивидуалността, нахърняването на свободата, ограничаването на човешките права, както и с доктрини и практики, които дори за миг допускат, че човешката душа и човешкият живот не са абсолютна ценност.

Ние не осъждаме хората, попаднали в плен на заблудите. Ние осъждаме заблудите. Включително защото виждаме последствията от продължаващото разпространяване и насаждане на нетипични учения и духовни практики върху нашия народ. Последствия и за самата държавна власт.

ОБИЧНИ В ГОСПОДА БРАТЯ И СЕСТРИ,

Истината е, че новото възраждане на езицизма в България не дойде с демокрацията, а започна далеч преди това. Още в началото на XX век се даде старт на методичното облъчване на по-интелигентните и затова потърсени от народната почва слоеве на населението с идеята, че в своето историческо развитие нашият народ е имал и други, „по-добри“ вери, различни от православната или поне „изправящи нейните дефекти“. Паралелно с това сред народа се впуснаха и започнаха активно да проповядват секти, чиито „учения“ и до ден-днешен се представят като „оригинален български принос към съкровищницата на световната духовност“, а всъщност са един елементарен плагиат, нескопосана смесица от близоизточни ереси, далекоизточни окултни практики и индиански танци – паневритмия. Църквата е осъдила тези учения още тогава.

В първите години след установяването си комунистическата власт атакува наред с Българската православна църква и всички тези движения и учения. До момента, в който й хрумна, че ликвидирането на околното се твърде устойчиво Православие в България може да стане именно чрез ересите. Кулминацията на този процес настъпи в края на 70-те години на XX век, когато пропагандирането и популяризирането на източните окултни учения и на домораслите ни ереси, беше издигнато в ранг на официална културна политика на държавата.

Парадоксалното е, че и до ден-днешен на някои наши интелектуални кръгове този чудовищен културен регрес им се привижда като проява на изключителна оригиналност, а в комунистическата епоха стимулираното от държавата изповядване на ересите се приемаше, неясно защо, за проява на дисидентство. Каква наивност! Да противопоставяш на тоталитарната власт „чистото богомилство“ или да компенсираш дефицита на вяра в „светлото комунистическо бъдеще“ с вяра във всякакви дохристиянски култове, включително сатанистки, е абсолютно безотговорно, да не кажем престъпно поведение към собствениците ти народ и държава. На диктатурата и на тоталитаризма, както впрочем на всякакви други ограничения на свободата, може да се противопостави само свободата в Христа. Свободният в Христа човек. Свободата на безчи-

нието и безредното е антисвобода; тя е друга форма на тоталитаризъм. Погледнете примера на страните от т.нар. социалистически лагер: тези, които днес са за пример, са онези, които и преди и сега бяха и са свободни в Христа. А ние продължаваме да се питаме защо след 25 години не можем да се измъкнем от хаоса? Нима не виждаме, че хаосът е в душата на народа? И бива провокиран и усилян не само с мълчаливото толериране, но и с активната подкрепа на държавната власт. Бивша, а, както става ясно, и настояща.

Призоваването на ересите през 70-те години на миналия век беше последната фаза от войната, която тоталитарната държава беше обявила на Православната църква. Бог поругаван не бива и Той промисли много скоро след това тази власт да се срине в праха. Но посетите от нея отровни семена са жилави. Мнозина продължават да ги разпръсват сред народа с впечатляваща, фанатична последователност и с убедеността, че извършват патриотично дело и че именно по този начин ще помогнат за възраждането на нацията.

Странно защо се пренебрегват очевидни факти? Във всеки учебник по история пише, че България става държава и получава международно признание в момента, в който свети княз Борис-Михаил Покръстител с целия си народ приема светлата православна вяра. Същевременно няма утвърден учен историк, а и просветен българин, който в своите професионални или любителски дирения из страните на историята да не се е натъкнал на факта, че двата пъти, в които българската държава е изчезвала от политическата карта на света, това е било предшествано от периоди на безпределно шестване из народа на всевъзможни ереси. Малко преди края си тя е била заливана от пълчища лъжепророци и разпространители на налудни учения, обръкващи народа и водещи го до униение и духовен ступор. В такава среда ликвидирането на държавността е било само технически въпрос.

Натрапчиво е усещането, че днешната ситуация, в която се намират обществото и държавата ни, удивително напомня на ситуацията, в която се е намирала България веднъж в края на X и втори път в края на XIV век.

Ежедневно чуваме отговорни фактори да се оплакват, че сме нямали национална доктрина! Че нацията нямала път и посока! Че сме губели идентичност!

Как очаквате да се създаде национална доктрина, без нацията да дефинира коя е нейната етична система? А как очаквате да има етична система без вяра в Бога? Някои шумно алармират и повтарят, че загубваме идентичност.

Но ако някои не искат да приемат, че идентичността на българския народ е православно-християнска, то с каква точно възнамеряват да я заместят? С богомилска? Орфическа? Кибелска? Йогистка? Къде в някоя от тези „етични системи“ откривате държавотворческия заряд?

Нямало било уважение към държавността и институциите! Как да има, след като на научни конференции и симпозиуми с най-високо

От стр. 2

държавно участие се венцехвалят ереси, в чиято идеология е залегнало отрицанието на йерархията изобщи и на държавата в частност? Как да има чувство за порядък, след като медните се надпреварват да дават трибуна на домораслите ни синкретични псевдорелигиозни учения, за които вече споменахме по-горе. Или на още „по-модерни учения“, които са същите стари ереси, обогатени с някоя и друга доза северноазиатски шаманизъм, натурализъм и магьоснически обреди, от които даже и вуду-жреците биха се засрамили. Сякаш най-прекрасното нещо, което би могло да се случи на българите, е да престанат да бъдат просветен, културен и цивилизован европейски народ, а да бъдат сведени до нивото на разпилени, враждувачи помежду си кланове, всеки кланещ се на своите си тотема, наподобяващи на някои африкански племена.

Няма да поникнат класове от това зърно, не и в българската почва. Първият канонизиран български светец – свети мъченик Боан-Енравота, княз Български, преди да погине от ръката на своя брат – прабългарски хан, е прозвезд следните думи: „Тази вяра, заради която аз сега умирам, ще се преумножи на българска земя. Напразно се надявате вие да я ограничите с моята смърт. Кръстният знак ще бъде на почит навсякъде, ще се издигат храмове на истинския Бог и чисти свещеници чито ще служат на чистия Бог. А идолите и техните скверни жертвеници ще бъдат разорени така, като че ли не са съществували“.

Православието няма да бъде победено! Но това, братя и сестри, което със сигурност ще се случи, ако отговорните ни фактори упорстват да прогледнат и не искат да видят реалното състояние на нещата, е, че техните имена ще влязат в учебниците по история редом с имената на онези печални български владетели от миналото, които безпомощно са наблюдавали как нацията им се затрива, а дадената им от Бога държава попада под чужда власт. Забележете, не защото тези чужди власти, които и да са били те, са имали по-многобройни от нашата армия, а защото са имали своята вяра и единна ценностна система, от които произтичат волята и силата на характера. Какво сме им противопоставили ние насреща? Разпилени богомили, объркани манихеи, безверие и апатия.

Някои наши отговорни фактори сякаш изпитват притеснение от факта, че и ние имаме вяра, от която произтича безупречна ценностна система, воля и морал. И всячески се опитват да ги принизят и подтиснат. Може би защото самите те са лишени от вяра и се боят от нейната сила? Жалко, ако е така, защото цената на безверието ще я платим всички. Те включително.

СКЪПИ БРАТЯ И СЕСТРИ,

Обръщаме се към всеки, кръстен в православната вяра българин, но най-вече към освещения клир на светата ни Църква, за да кажем следното. Ако сме искрено вярващи в Бога, ние не можем да се боим от нищо, още по-малко от истината. А истината е, че и ние имаме своя дял вина за това състояние. За това, че български държавни институции извършват такива провокации, сме виновни и ние. Не Църквата. Църквата е свята и безгрешна. А ние, нейните членове – човеци със своите страхи и слабости. Виновни сме, защото след като твърдим, че знаем, сме били и сме длъжни да научим тези, които не знаят. Да ги научим

на вяра. Виновни сме, защото не сме се противопоставили достатъчно енергично на тези, които умишлено искат злото на нашия народ. Не сме им противопоставили нашата вяра и нашия морал.

Истина е, че дълго време бяхме пасивни. Да, в началото на прехода ни бяха създадени умишлени пречки и беше провокиран разкол. Но тези пречки вече са преодолени. Българската православна църква в лицето на своя Св. Синод и своя честен клир е единна и сплотена. Време е да се посветим изцяло на съществените въпроси на нашата душеспасителна мисия.

Ние не се занимаваме и няма да се занимаваме с политика. Ние не се бъркаме и по никакъв начин не се намесваме в делата на другите вероизповедания, с които мирно съжителстваме отколе по нашите земи. Но ние, както въпреки и те, сме длъжни да следим и да се противопоставяме на всякаква форма на отклонение от нашите норми и ценности, която води до ограничаване на свободата, фундаментализъм, отричане на обществения ред, анархия и каквито и да е форми на неуважение към личността и накръняване на нейните права, достойнство и общоприетото ни разбиране за морал.

Държавата не иска да допусне изучаването на православна религия в училище. Добре. Обръщаме се, тогава, към всички учени с християнска съвест, на първо място литератори и историци, със следната молба: молим ви, прегледайте учебниците, по които учат нашите деца и ни покажете на колко места в тях, включително между редовете, се пропагандират еретически и езически учения. Църквата, за жалост, няма институционалния капацитет да се справи сама с тази задача. Но Църквата това сте и вие. Всички ние. Помогнете. Помогнете да открием семената на зловредните влияния върху подрастващите ни поколения и да ги изобличим.

Грижа на родителите е също да проверяват как биват учени и възпитавани децата им. Нека те сигнализират за всяка забелязана нередност и особено за разпространяване сред най-малките на нетипични за нашето общество учения и духовни практики.

Апелираме към всяко църковно настоятелство в диоцеза на Българската православна църква: в момента нямаме по-важна задача от грижата за хората, за душите им. Всяка стотинка, дарена от вярваща душа, трябва да отиде на първо място за разкриване на неделни училища, за християнска просвета и образование. Благодарим на държавата, че отпуска средства за ремонт на православни храмове, но първото, което Исус Христос е наредил на апостолите не е да строят храмове, а е: „Идете и научете всички народи!“ Нам е поверена отговорността да научим българския народ. Нямаме право да отстъпим от тази своя отговорност. И нямаме друга по-важна задача от тази. Става дума за спасение на човешки души и за спасението на този народ. Човек по човек. Душа по душа.

Нито един човек, пристъпил прага на наша църква не бива да бъде оставен необгрижен от свещенослужителя, да не бъде изслушан, да бъде оставен без утеха и насърчение. В църквата трябва да се върне човешкият разговор. Тя да стане място за общуване, за съпричастие и солидарност.

Всички ние, архиереисти, пастири и монашествуващи, трябва да си спомним основното ни призвание, а то е да сме лечители на души

човешки. Чрез тайнството на ръкоположението на нас ни е дадена благодатта на Светия Дух. Тази благодат ние сме длъжни да преподаваме и с нея да обгрижваме нашите ближни. Комуто много е дадено, от него много се изисква. Нам е дадено най-много, Божията благодат. Затова обществото очаква и изисква от нас още повече. И ние трябва да бъдем на висотата на призванието и мисията си.

Повтаряме и дебло подчертаваме. Ние не призоваваме към религиозна нетолерантност и ще осъждаме всяка проява на агресивно отношение срещу непринадлежащи към нашето изповедание. Това, което искаме и което ще отстояваме, е да упражняваме свободното наше право на изразване на мнения и лични убеждения като православни християни. Каквото право има всеки гражданин, а ние сме и граждани. Това наше право ние няма да упражняваме агресивно, както го правят съвременните ересари, но като даваме отпор на всяка нападка срещу нашата вяра и нашите убеждения. И най-вече, като обръщаме внимание върху пряката причинно-следствена връзка между надигането на ересите и развалата на обществото.

Не се бойте от хулите и кръсците, които ще се надигнат срещу нас. Църквата не е място за спокоен живот на клира. Тя е изградена върху мъченическия изкупителен подвиг на своя Основател, нашия Спасител и Господ Исус Христос, Който умря за нас на Кръста, увенчан с трънен венец. Един ден Той без съмнение ще се върне в слава. И тогава всеки един от нас – архиерей, свещенослужител, държавник, мирянин – ще застане пред Него и ще отговаряме за това, което сме могли да направим, но не сме направили за спасението на Неговия православен български народ. Отговорът „Беше ме страх“ ще е грешен отговор.

Веднъж вече Възраждането на България е започнало от едно движение в недрата на българските православни християни. Второто ще започне пак оттам. Ако са останали държавници, които искат имената им да останат с чест в историята, нека помагат.

Защото всички сме длъжни да се обединим и изпълним завета на свети Константин-Кирил Философ: „Бидох, съм и ще пребъда“ само с Господа Исуса Христа.

БОГ ДА ПАЗИ БЪЛГАРИЯ! АМИН.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СВ. СИНОД

† НЕОФИТ

ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ

ЧЛЕНОВЕ:

- † Врачански митрополит **КАЛИНИК**
- † Сливенски митрополит **ЙОАНИКИЙ**
- † Видински митрополит **ДОМЕТИАН**
- † На САЩ, Канада и Австралия митрополит **ЙОСИФ**
- † Великотърновски митрополит **ГРИГОРИЙ**
- † Плевенски митрополит **ИГНАТИЙ**
- † Ловчански митрополит **ГАВРИИЛ**
- † Пловдивски митрополит **НИКОЛАЙ**
- † Доростолски митрополит **АМВРОСИЙ**
- † Западно- и Средноевропейски митрополит **АНТОНИЙ**
- † Варненски и Великопреславски митрополит **ЙОАН**
- † Неврокопски митрополит **СЕРАФИМ**
- † Русенски митрополит **НАУМ**

Във връзка с постъпили в Синаodalната канцелария сигнали за тагзодушищата матура по български език и литература за 12 клас, в която бяха включени като изпитен материал текстовете и въпроси върху системата йога, архиепископите от Светия Синод на БПЦ – Българска Патриархия начело с Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Неофит изпратиха до Комисията по образованието и науката при Народното събрание следното писмо:

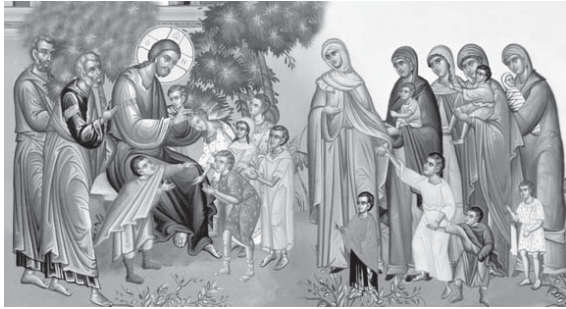
УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Обръщаме се към вас във връзка с многобройни сигнали от страна на родители, журналисти, студенти и граждани, обезпокоени от неуместна и неправомерна пропаганда на йога в изпитните материали за матурата на завършващите средно образование ученици. Недопустимо е едно нетрадиционно за България източно религиозно учение да бъде пропагандирано и натрапвано на учениците чрез включването на неподходящи текстове и въпроси в задължителните зрелостни изпити по български език и литература (БЕЛ). Става дума за текстове и насочващи въпроси, които са включени като задължителна част от зрелостните изпити за всички ученици, завършващи българското общообразователно училище.

Във връзка с тази смущаваща практика в българската образователна система ние, архиепископите от Св. Синод на БПЦ, считаме за свой пастирски дълг да насочим вашето внимание към следното:

1. Тази форма на популяризиране и скрито пропагандиране на принципите и практиките на йога сред учениците в Република България, и то от страна на МОН

ПИСМО от СВ. СИНОД на БПЦ-БП до Комисията по образованието и науката при НС относно темата на матурата за 12 клас по БЕЛ

в рамките на зрелостните изпити по БЕЛ, е неприемлива и недопустима. Още повече, че това се прави от страна на официални образователни институции и държавни власти, чиято задача и отговорност е да гарантират духовното, интелектуалното и психичното здраве на подрастващите.

2. Опитите да се лансира една източна духовна практика като система от възгледи и техники за борба със стреса и подпомагане на личностното развитие, представлява недопустима форма на пропагандиране, индоктриниране и натрапване на учениците на религиозни възгледи и опасни окултни учения.

3. Текстовете и твърденията, които в изпитните тестове са представени като „научни“ (Въпрос 23 отг. Б), т.е. неподлежащи на опровержение и недопускат критично отношение и възприемане от страна на зрелостниците, всъщност имат за цел популяризиране приобщаването на йога и привличането на

нови последователи.

С огромно безпокойство установихме, че във въпроси от 23 до 28 е представен текст от интервюто с австралийката Свами Шивамурти на сайта на „Йога студио 108“ (поместено там на 18 ноември 2012 г. <http://www.yoga108.info/patepisi-i-interwiuta/svami-shivamurti>). Съдържанието на интервюто по никакъв начин не може да се нарече научно, а е по-скоро рекламно представяне на религиозна практика с цел привличане на нови последователи. Този текст не предоставя обективна информация, а има за цел съзнателно и целенасочено да пропагандира системата йога като нещо универсално, добро и полезно.

4. Прави впечатление тенденцията през последните години, в детските градини и училищата под различни форми да се преподава йога, която се представя като безобидни упражнения – част от физическото възпитание на подрастващите. Спо-

ред специалистите по религиозноизпитание, а и според самите последователи на йога, това учение не може да се разглежда само като система от физически упражнения. То изисква и специални техники за дишане, медитация и мантри, които се прилагат както в традиционните индийски практики, така и в много нови религиозни движения. Понятието „йога“ на санскрит има над 20 определения, но най-важните от тях са „връзка“, „единение“, „съединение“, като в своята същност системата има за цел да свърже душата на човека с висши свръхестествени сили (неясно какви!). В най-пълна степен това понятие отговаря на латинската дума „религия“. Духовните практики на йога, в които и вид да се вземат, се явяват задължителен компонент на всички религиозни традиции на Индия. И затова ще подчертаем, че всички видове йога имат религиозен характер.

5. Учениците и подрастващите, лишени от задълбочено, системно и съвременно религиозно образование, не са в състояние критично и самостоятелно да разграничават истината от лъжата, доброто и полезното за духовното израстване на личността от всичко, което е лагубно, вредно и деструктивно за душата. За духовно неподготвените и религиозно непросветени млади хора фактически йога, представяна им като алтернативна духовна практика, се явява религиозна доктрина и техника, която

не удовлетворява истинските им потребности. Тази източна религиозна система, представяна като универсална и широко разпространена в съвременния свят, крие сериозни рискове да дестабилизира духовно младия човек и да го направи податлив на съмнителни внушения и нездравни психични влияния.

Уважаеми народни представители,

Обръщаме се към вас с настояване да упражните вашите правомощия за парламентарен контрол върху оторизираните органи на МОН, за да се изяснят подробностите около отговорността за избора на тези неподходящи текстове за зрелостните изпити. Този случай за пореден път показва празнотите в образователната система и рисковете за учениците от злоупотреба с религиозни учения и нетрадиционни духовни практики при липсата на редовно обучение по религия.

Отдавна предметът „Религия“ трябваше да бъде въведен в образователната ни система и децата да имат възможност за избор да изучават своята религия или светска етична дисциплина. Ако това беше станало, ръководните фактори и подрастващите щяха по-правилно да се ориентират в това море от псевдодуховни и религиозни учения и практики, които се разпространяват в наше време.

За пореден път апелираме в изготвяния в момента нов Закон за училищното образование обучението по Религия да заеме полагащото му се място като редовен предмет в учебната програма.

01.06.2015 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛНА СВ. СИНОД
† НЕОФИТ
ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ**

На кого да вярваме повече – на Този ли, Който заради спасението на хората е дал Своя живот и е пролял кръвта Си, разпвайки се на Кръста, или на онези, които са бягали от живота в студентите Хималаи, спасявайки изключително своята душа в „блаженството“ на самоунищожителната нирвана и базразличие, препоръчвайки и на другите същата отрова за изтриването на своята личност и разтварянето ѝ в небитието? Разналя ли са се за нас Буда, Кришна, Лао Дзъ, или пък съвременните „учители на живота“ като Раджниш, Махариши и други „просветлени“? Не – всички те благополучно трупат големи богатства и изобщо не отбягват човешката слава, която са отбягвали всички православни подвижници.

Всички новоизпечени „спасители на човечеството“ ни обещават неизбежно спасение – ако не в тоя живот, то след милиони години. Всяка душа, според индуистката теория за превъплъщението, еднородно възприета от всички съвременни окултни и мистически системи, неизбежно ще се освободи от оковите на страданието и смъртта и ще встъпи в състоянието на безлично блаженство. Така че може и да не се бърза.

Християните протестанти, от своя страна, ни уверяват, че ние вече автоматически сме спасени чрез жертвата на Христа, ако сме се кръстили и сме повярвали в Него.

И само православието продължава да ни призовава към труда на покаянието и очистването на душата,

НА КОГО ДА ВЯРВАМЕ

без да ни обещава леки пътища, но предупреждавайки ни за страшната опасност от вечна гибел и адски мъки. Кой е по-благоразумен – дали човек, който, търпяйки в далечна и непозната страна, не желае да слуша всички тревожни и плашещи известия за нея, или онзи, който предварително се готви за най-лошото – за адска жега, за убийствен студ или нападение на дивите зверове и разбойници? Вероятно вторият. Но именно за най-лошото ни готви православието, когато ни внушава да се извабим от безгрижието, да осъзнаем трагичността на нашето положение и да направим всичко възможно, за да облекчим нашата среща с невидимия свят, която е неизбежна за всеки от нас, понеже сме смъртни. Този земен живот следва да посветим на подготовката за срещата с вечността, а не да ускоряваме тази среща със самоволие и безумна намеса със своите мистически упражнения в Божийте съдби. Но очевидно са настъпили онези времена, за които апостол Павел е писал, че тогава „човеците не ще търпят здравето учение, но водени от своите похоти, ще си насъберат учители да им гъделичкат слуха; те ще отвърнат слуха си от истината и към басни ще се обърнат“ (2 Тим. 4:3-4).

Затова нека да повярваме на онези, които ни извествяват за най-лошото, на онези, които с кръвта и жи-

вота си са засвидетелствали истинността на избора. Какво тогава е показател за спасителността на избора от нас път? Кой е онзи знак за истинското присъствие на Божие покровителство в нашите усилия да се спасим, Неговият първи дар?

За това ни извежда неотменимият закон на духовното подвижничество, формулиран от светителя Игнатий Брянчанинов: „... Обилното съзнаване и усещане на своята греховност, дарувано от Божествената благодат, предшества всички благодатни дарове. То притогвя душата за приемането на тия дарове. Душата е неспособна да ги приеме, ако предварително не дойде в състояние на блажена нищета на духа“.

„Когато умът види съгрешенията си, многобройни като морския пясък, това служи за признак на започналото претрещаване на душата, признак за нейното здраве“ (св. Петър Дамаскин).

Достигнал това състояние, светителят Тихон Воронежски казал: „Да познаем греховете си, защото това е началото на покаянието. Да се покаем, да се признаем за недостойни за нищо. Колкото по-недостойни признават себе си те, Божийте угодици, толкова Бог, като Благ и Милосърден, повече ги награждава. Какво свое притежание ние? Немош, поквара, тъмнина, злоба, грехове“.

Йерей Владимир ЕЛИСЕЕВ
Из „Православният път към спасението и източните и окултните мистически учения“

От стр. 1

Пътят на класическата йога и...

ясна и истинска представа за Него – доколкото е възможно и полезно за нас това. И нещо повече, Той Сам поема върху Себе Си нашите грехове и Сам очисти от слепотата духовните ни очи. Но само в този случай, ако сме се покаляли и сме се отвърнали от делата на отците си. В притчата за четиримата слепци няма и дума за покаяние и се разбира, че процедурата на познанието на Творца на тази твар. Но е неправомерно да се пренасят методите, изработени от човека при изучаването на веществения свят, върху познанието на Самия Творец и да се разсъждава за Него така, както разсъждаваме за земните неща, колкото и да е научно подобно разсъждение.

4. *Пранаяма* (овладяване на дишането); развитие на способността да се удължава, ритмизира или задържа дишането с цел овладяване на особен тип дишане, способстващо за медитацията.

5. *Пратишахара* (отдалечаване на чувствата от техните обекти); развитие на способността да не се вижда с отворени очи, да не се чува при наличието на звуци и изобщо да не се усеща въздействието на каквито и да е външни дразнителни.

6. *Дхарана* (съсредоточаване на ума върху желан обект); развитие на способността да се съсредоточава вниманието.

7. *Дхяна* (медитация); развитие на способността да се съзерцава един и същ обект продължително време без отвлечение или прекъсване.

8. *Самадхи* (поглъщане на ума от обекта на съзерцанието); развиване на способността към медитация до такава степен, когато се изгубва усещането за разделеност на обекта на съзерцанието и самия съзерцаващ – те сякаш се сливат в едно; вистото *самадхи* е състояние на сливане с Абсолюта, „поглъщане на крайното „Аз“ от безкрайното, абсолютно съзнание“.

Тези осем стъпала на йога описваме по книгата на С. Чатерджи и Д. Дата „Увод в индийската философия“.

Може да се забележи, че осемте степени на йога могат да бъдат разделени на три части: **етическа** (1-ва и 2-ра степени); **физиологическа** (3-та и 4-та степени); **психологическа** (5, 6, 7 и 8-ма степени). От тях само етичката част може да бъде съпоставена с православните „методи“. Макар в православната аскетика и да се споменава за определени начини на съгласуване на дишането с молитвата и дори за позата за молитва, няма никаква аналогия между пранаяма и асаните на йога с тях. „Умното възношение“ или практиката на Иисусовата молитва има известна прилика с практиката на медитацията – и там, и тук виждаме непрекъснато удържане на вниманието върху избрания „обект“ (ако изобщо е възможно да наричаме нашия Господ Иисус Христос обект). В аскетиката това удържане на вниманието се нарича „пазене на сърцето“, „опазва-

не на вниманието“. Но всички тези операции със собствената ни психика и тяло са само усилия за „разораване на земята“. Зърното се поставя от Господ и при наличието на едно условие – покаянието. Именно него ние няма да открием нито в етичката, нито в психологическата част на йога. За медитацията е необходимо само удържане на вниманието; то е необходимо също така и за молитвата, но съвсем не е достатъчно. Освен внимание, в молитвата е нужно още и благоговение и съкрушено сърце. Без това съкрушено сърце (т. е. покаяно състояние) и Иисусовата молитва може да бъде гибелна, довеждайки до безумие или самоубийство. По такъв начин покаянието е централният момент, отличаващ йога от православната аскетика, и можем само да се досещаме колко гибелна за душата е практиката на йога в цялата ѝ пълнота. Разкаянето – отвръщането от сатаната и обръщането към Христа – е отправната точка на православното спасение. Този значим не само за земния живот, но и за вечността живот се закрепва в тайнството на кръщенето, което открива пред човека достъпа към други тайнства, предназначени за изцеляването на цялото му същество. Цент-

рално място сред тях заемат тайнството на светото Причастие. Ще намерим ли нещо подобно на него в йога? Очевидно не. И така, православие то се различава от другите религии още и с това, че в него има спасителни за душата тайнства.

Когато говорим за покаянието като отличителна черта на православие то, ние трябва да споменим, че някои йоги също говорят за него, но това се прави по-скоро за да се въведе в заблуден човек, израснал в християнските традиции, т. к. същността му е много далеч от същността на християнското покаяние. Ето какво пише йогата Рамаянанда: „За йогата покаянието се състои в доброволно наложено върху себе си ограничаване или страдание, което не означава задължително причиняване на физическа болка. За да донесе истинска полза за духовното развитие на човека, покаянието трябва да прилича на извършения грех“... „Ако злоупотребяват с алкохол и с това вредят на тялото си, то вие съгрешавате, т. е. задържате собственото си развитие... така че трябва на-

пълно да се откажете от употребата на алкохол – и с това ще извършите покаяние. Употребата на тютюна в каквато и да е форма вреди на вашето развитие в йога, така че за онзи, който пуши, отказът от тютюна би бил истинско покаяние“. Както виждаме, тук не е казано нито дума за Бога. Такова покаяние, разбира се, не е покаяние в християнския смисъл, в което „борбата с греха трябва да се изразява в разкриването на своята душа пред Бога и другите хора, т. к. коренът на греха е самолюбието затваряне на човека в себе си“.

Това изобщо не е покаяние, а аскетизъм, който се практикува самоцелно, в свое име, а не в името Божие, в името на овладяването и подчиняването на телесната си природа на самия себе си, на своето „Аз“, а не на Бога, за да стане човекът свързочник, да се издигне над другите хора, да достигне състоянието на божество. Всичко това е проява на най-изтънчено себелюбие и егоизъм. Така известният в наши дни йога Шивананда в своята книга „Самадхи-йога“ пише, че за постигането на крайната цел на йога – състоянието на самадхи – се изисква наред с всичко

друго и:

- да не общуваме с никого нито с мисъл, нито със слово, нито с дело;
- да култивираме безразлично отношение към всички;
- да не общуваме с никого нито с мисъл, нито със слово, нито с дело;
- да култивираме безразлично отношение към всички;

– да не общуваме с никого нито с мисъл, нито със слово, нито с дело;

– да култивираме безразлично отношение към всички;

– да не общуваме с никого нито с мисъл, нито със слово, нито с дело;

– да култивираме безразлично отношение към всички;

Съществуват множество причини, поради които духовните основи на съвременната йога са несъвместими с християнството, главната от които е прекомерното насочване на вниманието върху себе си. Егоцентризмът от християнска гледна точка е корен на злото. В него е паде нието на човека, неговото отклоняване от Бога към страната на погрешна, метежна зависимост от себе си. Това е разрыв на общуването с Бога, който завършва с грех и смъртта.

Като коментира изречението на Сократ „Познай себе си“ (което също се явява идея на съвременната йога), православният богослов Мандзаридис пише: „Ако съществува нещо, което човекът може и трябва да търси и да намира в себе си, то това е новият човек в Христа, раждащ се чрез благодатта на светото Кръщение и другите Тайнства на Църквата. Завръщането на човека към самия себе си само тогава може истински да го възвиси, когато произлиза чрез живота в Христа“. Християнската цел и средствата за достигането ѝ кратко са изложени у същия автор: „Прякото и лично позна-

ние за Бога се достига чрез общуване с Него с помощта на светите Тайни. Човек получава истинско познание за Него само когато върху него слиза Божествената благодат и го обединява с Бога. Колкото повече човек приема божественото преображение, извършващо се в него чрез действието на Светия Дух, толкова по-пълно и свършено е познанието му за Бога“.

Свети Павел ни напомня, че да познаваш Бога, означава да Му бъдеш известен, тоест да бъдеш обичан от Него. Любова предполага отношение, общуване, а не унищожаване, не „потопяне“, и най-малкото – „самопотопяне“.

Християните, които желаят да се занимават с йога, трябва да съзнават факта, че нейната индодуктивна духовна същност е несъвместима с християнската вяра, че духовната атмосфера и целта на йога като цяло са несъвместими с християнството. За християнина любовта към ближния (състраданиято) е неотделима от любовта към Бога; и едната, и другата се запалват в човешкото сърце от Светия Дух. Опитите за християнизация на йога могат да въведат в заблудение.

Преображение, извършващо се в него чрез действието на Светия Дух, толкова по-пълно и свършено е познанието му за Бога“.

Свети Павел ни напомня, че да познаваш Бога, означава да Му бъдеш известен, тоест да бъдеш обичан от Него. Любова предполага отношение, общуване, а не унищожаване, не „потопяне“, и най-малкото – „самопотопяне“.

Християните, които желаят да се занимават с йога, трябва да съзнават факта, че нейната индодуктивна духовна същност е несъвместима с християнската вяра, че духовната атмосфера и целта на йога като цяло са несъвместими с християнството. За християнина любовта към ближния (състраданиято) е неотделима от любовта към Бога; и едната, и другата се запалват в човешкото сърце от Светия Дух. Опитите за християнизация на йога могат да въведат в заблудение.

– да не се замисляме над мъката или щастието на когото и да било;

– да не се привързваме към предмети и лица.

Оставаме с вечащелнието, че йога определя като свой идеал постигането на лично благополучие и блаженство чрез разделянето от другите хора, независимо от тяхното неблагополучие и страдания. Но Спасителят ни е заповядал не безразлично отношение към хората, а любов към тях, не затваряне в себе си, а носенето на тежките един другиму и наравно ни е посочил, че няма любов по-висока от тая да положиш душата си за своите приятели (Иоан. 15:13). И апостол Павел казва: „Да имам пророчески дар и да зная всички тайни, да имам пълно знание за всички неща и такава силна вяра, че да мога и планини да преместям – щом любов нямам, нищо не съм“ (1 Кор. 13:2). Обаче Йоан ни зове в съвсем друга посока.

В йога се признава съществуването на Бог, макар че там Той изглежда като пасивен зрител в делото на йогисткото „спасение“, пък и самото поклонение на Бога е само „едно от средствата за окончателно постигане на самадхи-йога“ – пишат С. Чатерджи и Д. Дата в книгата си „Увод в индийската философия“. И Бог се разбира доста своеобразно. Йогите казват, че „има Бог; има една Душа, различна от всички останали души, и Той е вечен Властелин на всичко създадено, вечно свободен Учител на всички учители“. Той е „особена Пуруша (душа), непричастна към страданията, следствие от действията или желанията“; „неограничено познание“; „Един Учител, неограничен от времето“; „Учител на безкрайното познание“. И във всички тези определения няма и дума за любовта, за това, че Бог е преди всичко Любов. Не е ли сатаната този бог на йога, който има знание, ала няма любов? Така или иначе, но в йога пристъвя доста осезателен привкус на студена разсъдъчност и рационализъм в подхода към Бога и човека. Със същия интелектуализъм се отличава и будизмът, в който също няма да намерим покаяние.

– да не общуваме с никого нито с мисъл, нито със слово, нито с дело;

– да култивираме безразлично отношение към всички;

– да не общуваме с никого нито с мисъл, нито със слово, нито с дело;

– да култивираме безразлично отношение към всички;

Несъвместимост на йога и християнството

Иерей Владимир
ЕЛИСЕЕВ
Из: „Православният път
към спасението и
истинните окутни и
мистически учения“

На Запад и особено в Америка индуистката йога е позната от много десетилетия. Тя е в основата на безбройни култове, а също така и на една популярна форма на психотерапия, за която се предполага, че не е религиозна. Преди близо двадесет години един френски бенедиктински монах описа своя опит за превръщането на йога в „християнско“ учение. Разказът, който следва по-долу, е взет от тази книга.

Индуистката йога е учение, което предполага твърде въздр-

жак тялото ви се отпуска и във вас ще се установи чувство за цялостно благополучие“ (с. 158). Упражненията продуцират „извънредно чувство за спокойствие“ (с. 6). „Отначало се придобива чувството за общо отпускане, за благополучие, което постепенно обхваща цялото същество на практикуващия йога. Това усещане се съпътства и от еуфория, която действително е завладяваща и остава трайна. Ако нервите на човек са обтегнати и изострени, упражненията ги успокояват и за кратко време умората изчезва“

га“ молитвата става „сладостна“ и „поглъща цялото ми същество“ (с. 183). Човек се отпуска и ето че става „готов да откликне при досега със Светия Дух – да приеме всичко, което Бог в Своята добрина е решил да изпитаме“ (с. 71). „Ние трябва да подготвим съществуването си, за да бъде то взето, да бъде грабнато. Фактически това навярно е една от формите на най-висше християнско съзерцание“ (с. 72). „С всеки изминал ден моите упражнения и, разбира се, цялото аскетично учение на йога улесняват излизането на Христовата благодат в мен. Аз чувствам как се усилват глътът ми за Бога, жаждата ми за истина и желанието ми да бъда християнин в пълния смисъл на думата“ (с. 11).

Всеки, който разбира същността на

състоянието прелест или духовна заблуда

ясно може да различи в описаното дотук преживяванията, характерни за изпаданите в духовно безпътие. Тези преживявания са характерни изобщо за езическите религии и „християнските“ секти. Налице е един и същ стремеж към „свети и божествени чувства“, същата отвореност и готовност на човека да бъде „уловен от духа“, същото търсене не на Бога, а на „Духовна утеха“, същото самоопияние, считано погрешно за „благодатно състояние“, същата невероятна леснота, с която човек постига „съзерцанието“, същите „тайнствени от-

Младенец – и отново Светлина)... Взети заедно, всички тези парчета сакрален пъзел будят в мен една идея... безмълвно видение за цялото тайнство на Рождеството“ (с. 161-162). Всеки, който макар и слабо е запознат с православното духовно учение, ще види, че този достоен за съжаление „християнски йога“ се е хванал в капана на един от низшите демони, очакващи подобни търсачи на „духовни преживявания“. Медитацията дори не е видял „светъл ангел“, а само е дал път на собствените си „религиозни фантазии“, които са продукт на сърце и разум, оказали се абсолютно неподготвени за духовна бран срещу измамите на демоните.

В наши дни подобна „медитация“ се практикува в редица римокатолически манастири. Фактът, че книгата завършва със статия от преводача на „Добротолюбие“ на френски език, заедно с извадки от него, само разкрива бездната, която стои меж-

ду дилетантите и истинската православна духовност. Тя е съвършено недостъпна за съвременните „мъдрец“, неспособни да разбират нейния език. Достатъчно показател за некомпетентността на автора по отношение на „Добротолюбие“ е фактът, че той нарича „молитва на сърцето“ един лесен трик с произнасяне на срички в ритма на сърцебиенето (с. 196). А в православната традиция сърдечната молитва е най-висшата молитва на ума, овладяна от малцина богоносни старци едва след много години на аскетична борба и смирение.

По-долу ние ще разгледаме по-обстойно опасността от тази „християнска йога“ и ще отбележим общото между нея и другите форми на „източна медитация“, които се предлагат на християните днес...

**Иеромонах СЕРАФИМ
(Роуз)**

Из книгата „Православието и религията на бъдещето“

„Християнска йога“

жан и дисциплиниран живот. Съчетава контрол върху дишането и известни физически пози, които водят до състояние на релаксация. В такова състояние човек медитира, обикновено при помощта на мантра или сакрален израз, който подпомага концентрацията. Самата същност на

(с. 49). „Цел на всички тези (йогийски) усилия е съзнанието да замлъкне, като стане сяпко за всякакъв вид съблазън“ (с. 55).

Еуфорията, която се постига посредством йогийските упражнения, „сполучливо може да се нарече ‘състояние на здраве’, което ни позволява да работим повече и по-добре като начало в човешки, а след това и в духовен план (тоест в плана на християнската религия). За да се опише това състояние, най-удачната дума е „удовлетвореност“ – удовлетвореност, която обитава както тялото, така и душата и ни предразполага... към духовен живот“ (с. 31). Описаното усещане може да промени цялата личност на човека: „Хатха йога влияе на характера, като го подобрява. Един човек признава, че след няколко седмици практикуване на йога-упражненията сам не може да се познае. Всички забелязали промяната в неговото поведение и реакции. Той станал по-благороден и по-разбиращ. Посрещал съдени духовни възгледи и преживявания, за които със сигурност дори не се досеща. По-долу ще разгледаме отново този проблем“. След това авторът продължава така: „Изкуството на йога се състои в уменията да се установиш в пълна тишина, да се освободиш от всички мисли и илюзии, да отхвърлиш и забравиш всичко, освен едно – идеята, че истинската същност на човека е божествена, че тя е Бог, а всичко останало е мълчание“ (с. 63).

Тази идея, разбира се, не е християнска, а езическа. Целта на „християнската йога“ обаче е да използва техниката на йога за постигане на едно по-различно духовно състояние – за „християнска“ медитация. От тази гледна точка предмет на йога-техниката е да направи така, че човек да се почувства отпочинал, доволен, немислещ и пасивен, или възприемчив за духовни идеи и преживявания. „Щом заемете определената поза, вие ще почувствате

йога не представлява някакво учение, а медитация,

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

Някои физически йогийски упражнения могат да навредят на ставите, на вътрешните органи, на щитовидната жлеза, кръвоносните съдове и мозъка.

Още по-голяма опасност представлява медитацията – някои медитативни упражнения от по-високо ниво променят ритъма на мозъка и довеждат до чувство на еуфория, която може да предизвика привикване. Както и с другите видове зависимост, когато ефектът се прекратява, човек може да изпадне в депресия.

Дихателните методики, насочени към възбуждане на онова, което се нарича кундалини – спящата сексуална енергия, – са особено опасни, тъй като извеждат една от психичните сили извън контрол. Тук ще бъде добре да си припомним притчата на Господа за нечистия дух (Мат. 12:43–45).

Някои учители по йога поощряват пееенето на мантри като средство за отстраняване на тревогата. Мантрата – това е съкратен призив към индуистките божества; счита се, че звуковите вибрации на мантрите активизират неизследвани нива на съзнанието. Християните не се нуждаят от такива мантри. Вместо да влизаме в неизвестни и потенциално опасни психически сфери с помощта на такива песнопения, ние можем да укрепим себе си, като произнасяме Иисусовата молитва.

Иисусовата молитва е най-съвършеното обръщане към Божественото Име, с което сме призвани да се освещаваме. Нещо повече, молитвата ни се основава на трезво осъзнаване на собствената ни духовна нищета, като на подвластни на греха същества; затова като слепия просяк призоваваме: „Господи Иисусе Христе, Сине Божий, помилуй ме, грешния!“

Повтарянето името на Иисус на глас и наум може външно да напомня повтарянето на мантрите, но Иисусовата молитва не е мантра. За разлика от мантрата Иисусовата молитва е кратко съдържание на основите на християнската вяра. За разлика от мантрата, която работи повече като самовнушение, Иисусовата молитва означава движение към Бога и от Бога, като олицетворява отношенията на вяра и любов. За разлика от индийските мантри целта на Иисусовата молитва, казано с думите на апостол Павел, е „да се облечем в новия човек“. В трудовете на отци-пустинници, особено в исихастката традиция, така твърдо защитавана от свети Григорий Палама, а също и в работите на съвременните тълкуватели, такива като светители Игнатий (Брянчанинов), старец Порфирий, ние имаме безценни ръководства по извършването на Иисусовата молитва. Както пише светителят Игнатий: „В името на Господа Иисуса се дарува оживяване на душата, умъртвена от греха. Господ Иисус Христос е Живот. И името Му е живо: То оживотворява зоващите с него към Извора на живота“.

кроявания“ и псевдодуховни състояния. Това са характерните състояния, общи за всички, които се намират в особеното състояние на духовна заблуда. Но авторът на книгата „Християнска йога“, бидейки бенедиктински монах, прибавя към всичко това и някакви особени „медитации“, които свидетелстват, че той напълно е възприел духа на римокатолическата „медитация“ от последните столетия. Присъщо за нея е свободната игра с фантазии на християнски теми. Така например, медитирайки на тема Рождественска вечерна меса, авторът започва да вижда Младенеца в ръцете на Своята майка: „Аз съзерцавам, нищо повече. Една след друга приемат картини и идеи (асоциации) за: Спасител – Цар – Светлина – Сияние – Пастир –

Липсващата промяна и политическата йога

Аз не си тръгнах. Изобщо не се смятам за по-добър от тези мои приятели, които го направиха. Нито пък мисля, че обичам страната си повече от тях. Дори имах достатъчно (справедливи) поводи не просто да взема самолета, но и преди това да изтръскам праха от обувките си... Да хвърля камък зад гърба си. Но останах... Може би защото съм сантиментален и неприспособим... Може би защото съм горделив и не ми се иска да позволя на никого без бой да ме изгони от собствения ми дом. Както и да е. Във всеки случай една от причините е, че вярвах, че нещо тук ще се промени... С всеки ден, с всеки нов вестник, с всеки сутрешен блок по телевизията, тази моя надежда намалява. Тя е дотолкова атакувана, че понякога ми се струва, че съм останал, за да умра красиво вкъщи, вместо да живея някъде далеч.

Някои казват, че комунизъмът си бил отишъл. Децата дори не знаят кой беше Тодор Живков. Но това е само привидно. Сигурно си е отишъл административно... или организационно... или икономически. Но нито едно от тях неща не беше страшно само по себе си. Страшен беше духът му, който обезличава човека, отнемайки му всичко, което го приближава до неговия Творец. Този дух остана... заедно с всички нас, които не заминахме. Може би ние точно затова сме тук, за да се борим с него. Останаха и голяма част от носителите на този дух... все същата стара художествено-творческа и академична интелигенция. Жреците на българското обездушаване, специалисти по всяка една тема... Те винаги са тук. Дебнат зад камерите, надничат иззад всяка отворена интернет-страница – стоящи на пост ехидни „мъдрци“, които пазят да не би да някого да достигне дума за Христос.

По този начин промяната така и не дойде. Задръжаха я някъде на някое ГКПП. Може би дори на Дунав мост, в частта на нашата спътница Румъния. Или пък просто остана на поклонение в някой румънски манастир. Казват, че има такива с по 300 монаси. Говорете си, че сме ги изпреварили по всичко... Тук си е постарому. И аз съм говорил с деца на различни възрасти. И изобщо не съм съгласен с професора, който казва: „Те не могат да бъдат подлож-

– леви или десни, леля Ванга или Дънов, голф-игрища или селски рок-фестивали... Всичко друго, но не и Христос.

Днес някои казват: „Кой вече ви пречи? Проповядвайте...“ Е, да, сърдечно благодаря, че сега не ни вкарват в лагери. Оценявам го! Сега само ни тикат в ъгъла...

Тези мисли ми дойдоха след поредния интелектуален погром върху желанието на Св. Синод да се въведе предмет „Религия“, дело на професор Пантев. И не точно за желанието, колкото за възмущението от двойния стандарт, който разрешава да има йога на матурите, но твърдо отказва на Православието. Все същите стари мантри: „Внедряването на вероучение като задължителен предмет обаче противоречи на идеята, че Църквата е отделена от държавата“. Това би трябвало да съкруши всяка съпротива. Длъжни сме да мислим по стария начин – щом е държава, значи е атеистична. Щом е отделена от Църквата – значи е богоборческа. Що за логика? Кога ще се разделим с нея?

Защо казвам „богоборческа“ ли? Ами очевидно, че българското школо е забранено само за Христос. Защото йога може. Нали държавата е отделена и от йогата? Ама ето: „Не виждам с какво йогата застрашава българския идентитет и интегритета на българската общност“. Разбира се, че не вижда! Ако българските мъдrecи от последните 40 години виждаха какво ни застрашава, сега страната нямаше да се мъчи в предсмъртни гърчове. Разбира се, може да се каже и че нищо й няма. Тогава на некролога след не много време ще напишем: „Внезапно почина... от опечаленост“.

По-нататък следват вътръснатите до безобразие обяснения, че морален се става и без религия. Как пък толкова години и толкова прочетени книги не научиха умниците на имитирания български преход, че Църквата не цели да преподава просто морал. Тя е място за комуникация. Тя е общение на любовта, което започва от тук и може да продължи във вечността. Колкото и да е трудно, аз съм влизал в различни училища. И аз съм говорил с деца на различни възрасти. И изобщо не съм съгласен с професора, който казва: „Те не могат да бъдат подлож-

ни на вероучение, защото не могат да четат“. Дори и да не могат да четат, те са все още чисти. И няма как да ги накарате да спрат да си задават въпросите, които вие сте погребали дълбоко под идоли на собственото си его: „Кой съм? За какво живея? Има ли смисъл, след като смъртта ще ми отнеме всичко?“ и т.н.

Ходих веднъж на среща с едни петокласници. И след часа ме спира момиченце и пита: „Отче, можете ли да говорите за Бога?“ „Разбира се, миличка – казвам, – всеки може. Разговорът с Бог се нарича молитва. И ти трябва да Му се молиш!“ Тя се поколеба: „А можете ли да говорите с Него за моя баща? Той не вярва в Бога, казва, че всичко е случайно. Разбирате ли?“ И ме погледна угрижено, изразявайки с детския си поглед цялата сериозност на проблема. Ядосах се. Помислих си: „Какъв човек?! Ето, аз съм дошъл и говоря на децата за вярата, за Възкресението на Христа, за вечния живот. А може ли той да застане и да им каже, че няма Бог, че всичко завършва със смърт, каквото и да правим, каквото и да постигнеш – в крайна сметка – низ от случайности и смърт?... И толкова... Може ли да им го каже в лицето?“ Пък... нищо чудно и да може да го направя. Какво говоря? Та ние само това слушаме, откакто съм смислен човек.

Колкото до това, че децата са неграмотни... Кой е виновен? Вие създадохте тази обстановка. Това е вашата интелектуална среда, вашата вяра ги направи такива, не моята. Професорът казва: „Ние вечно се вайкаме, че в университетите идват полуграмотни младежи – да, но на тези полуграмотни младежи са им преподавали хора, които сме образovali

то на мястото на вашата смърт искам да сложа моя. Аз не преподавам владимиризъм. Аз говоря от Живия Бог. Чета Неговите думи и преди това казвам: „Да внимаваме“. Кой съм аз ли, г-н професоре? Аз съм извънреден и пълномощен представител на Бога на земята. Ученик на Всемогъщия. Проводник на благодатта Му. Извършител на тайните Му. И то най-малкият. Знаем, че виждате в това „назидателна надменност“. И то е логично. Защото, ако разбирате какво говори Църквата, трябва да се покаете. Да се промените. А именно това не иска баячът на клетата българска реалност. Не иска покаянието на народа. Промяната, която ще го отведе в обятията на Христа. Готов е да погребее със себе си и с егото си целия народ, но не и да му позволи да се вър-

не там, където е бил и където е мястото му.

Липсващата промяна е покаянието!

Е, добре! Може би няма да има задължителни часове по „Религия“. И все пак, винаги когато минавам покрай училището, това ще бъде вероучение. За ради расото и кръста на врата ми. Защото децата винаги ще се леият по прозорците и ще питат: „Кой е той?“ и вие ще трябва да им отговорите. Защото никога няма да дойде бленуваният от Хрущов момент, в който да покажете последния поп по телевизията. И защото знам думи, на които не може да се противопостави цялата ви мъдрост, всичката ви смърт. И тия думи, с които мога да разкажа целия учебник по вероучение, са само две: **Христос възкресе!**

Свещ. Владимир ДОЙЧЕВ

ПРАВОСЛАВИЕ И ЙОГА

Смисълът на православната вяра е в общението с личността Бог, чрез което човек възвръща своята същинска, истинска човешка същност. Чрез това общение с Бога той се „обожава“ и придобива ВЕЧЕН ЖИВОТ. Ние не можем да ви заставим да вярвате в това. Но не можем и да се отречем от своята вяра и надежда. Тази наша вяра ни води към вечен живот! Не 500-годишен живот в добро здраве – но ВЕЧЕН живот, в щастие и любов, в общение с Бога, за който сме създадени и в общение един с друг. Пред тази перспектива всичко друго бледнее... И ние не бихме гледали равнодушно към такава заплаха, която ще ни лиши от подобно бъдеще на живот в Бога... Ето защо, ако нещо стои като пречка пред спасението на човека, ние сме длъжни поне да предупредим...

Думата „йога“ е санскритска и както и латинската – „религия“, означава „вързка“. „Йога“ не е просто една система за физически упражнения, както вие пишете: „Хатха йога е здраве и грижа за тялото; лечебна гимнастика; много хора са се излекували и имат преважно здраве благодарение на хатха йога, както и на китайски упражнения и стилове и т.н.“... Това е система за връзка с невидимия свят. Но начинът, по който този свят се възприема от йогите, няма нищо общо с начина, по който той се възприема от християните. Ние също познаваме този свят. Смя да твърдя, познаваме го прекрасно; нашият опит не само е хилядолетен, но включва и личното откровение на Бога, който Сам ни е открил Своите истини... Да, вярно е, че в системата на „йога“ има много физически упражнения и даже някои от тях наподобяват гимнастика. Да, напълно вярно е и това, че много хора са се излекували от болести и повече от това – поддържат перфектно здраве благодарение на йога. Аз съм един от тях. Излекуван и все още в добро здраве, все още вегетарианец, въпреки че от много години не се занимавам с йога. Не се занимавам с нея не само затова, че нямам никакво време. Но не се занимавам, защото за всичко в този свят, както сигурно ще се съгласите, трябва да се плаща...

А каква е цената на „йога“? Както беше обяснено в моето становище, когато човек започва да практикува „хатха йога“, той не осъзнава, че освен комплекс от физически и дихателни упражнения, хигиенни практики и т.н., „йога“ всъщност е и нещо повече. За огромно мое съжаление, трябва отново да ви огорча и да споделя с вас, че според мен истината за „йога“ е много по-дълбока от тази „истина“, която вероятно ви е известна на вас.

Владислав МИТЕВ

Заниманията с йога са хула против Светия Дух

В храмовете на своята епархия митрополитът на Пирея Серафим разпространи послание относно окултната практика на индуизма, наречена йога.

„Възлюбени в Господа братя и сестри, възлюбени в Господа чеда!

В контекста на уважение към свободата на вероизповедание, която в Гърция е конституционно гарантирана, но изхождайки и от съображения за пастирската отговорност с цел избягване създаването на атмосфера на религиозен синкретизъм, ние сме длъжни да изкажем своята позиция относно решението на ООН за честването на 21-ви юни като „Международен ден на йога“ и да напомним на православните християни в поддръжка на съответното изявление на Светия Синод на Гръцката православна църква, което отразява в пълнота единството на Православната църква, че йога представлява основополагащо учение на религията индуизъм, има различни школи, направления, тенденции и ИЗОБЩО НЕ СЕ ЯВЯВА просто „един от видовете гимнастика“. Поради тази причина **йога е абсолютно несъвместима с нашата православна християнска вяра и няма място в живота на християните.**

Отчитайки факта, че на нейна територия са разположени действащи йога-центрове, Пирейската митрополия добавя и следните коментари:

1. Произходът на думата „йога“ в санскрит се извежда от думата „уџ“, която означава „свързване, обвързване, съединяване“ на човека с безличния Абсолют на индуизма и източните религии. Следователно, йога не представлява просто някакъв безобиден метод за релаксация,

нито способ за избавяне от стреса, нито средство за постигане на физическо благосъстояние, както това ни се представя, а представлява отделно стъпало от идустското самовглъбяване, свързан с антихристиянската теория за прераждане на душите и с демоническите божества Вишну, Кришна и Шива.

Неотдавна световната общност беше информирана от международните новинарски агенции, че в Индия е било проведено човешко жертвоприношение чрез обезглавяване на петгодишно дете в чест на демонското лъжебожество Кали от индуисткия пантеон.

Неколко дни преди катастрофалното земетресение – със сила 7,8 степен по скалата на Рихтер – в многострадалния индуистки Непал било извършено неопируемо религиозно престъпление, при което били заклани в жертва и принесени на индуистките лъжебожества (представляващи същински демони) 25 000 броя животни.

В различни школи на индуизма наблюдаваме пряката зависимост на практикуващите членове от техния индуистки учител, който направлява живота им, променя християнското им име. Цялото многообразие от йога-техники няма нищо общо с науката, тъкмо обратното – налице са всички отличителни черти на магните. Заниманието с йога крие множество психически и физически опасности.

2. „Настъпилата ера на Володеа“, противопоставяща се на Едната, свята, вселенска и апостолска Църква, на нашето Православие, наводни страната ни с проповеди за йога, които да ни сблъскват със своето демонско учение, че

Изявление на Светия Синод на Гръцката православна църква по повод провъзгласения от ООН „Международен ден на йога“, 21 юни

В рамките на уважението към свободата на вероизповеданията, която е конституционно гарантирана в Гърция и зачитана, но и към пастирската си отговорност, с цел да се избегне създаването на атмосфера на религиозен синкретизъм и по повод неотдавнашното установяване от ООН на 21 юни като „световен ден на йога“, Светият Синод на Гръцката църква напълня на христомисията настъп, че йога е основен раздел от религията на индуизма, ила най-различни школи, течения, приложения и тенденции и не представлява вид гимнастика. Поради това йога е абсолютно несъвместима с нашата православна християнска вяра и няма никакво място в живота на християните.

http://www.ecclesia.gr/epikairota/main_epikairota_next.asp?id=1468

всички религии се явяват еднакви по същността си пътища, водещи към една и съща цел.

3. Всички отделни стъпала в тези занимания са свързани с конкретни демонически практики. По такъв начин – чрез изолация от външния свят – поддръжникът на това учение си внушава,

че се обръща към своя вътрешен свят, като се старее да се откъсне от всяко друго усещане.

И при все че в началото възпитаникът на тази бесовска йога все още успява да съхрани отчасти някакъв тип съзнание, впоследствие той губи даже своето самосъзнание, престава да различава цветовете, аромати, звуци, загубва представа и за самия себе си, и за другите. Това състояние на небитие в йога-практиката се счита за „изкупление“.

По време на упражненията могат да възникнат неестествени явления с бесовски характер, от рода на телепатия, плуване във въздуха, общуване с лукави духове и пр. Всичко това потвърждава, че всякакви подобни парапсихологии, йога-практики и изобщо многобройните форми на медитация се базират на окултизма, т.е. на демоните.

Призоваваме всички православни християни и най-вече младежите да се противопоставят на принципите на Нювия световен ред и да се обединяват в своите християнски общности заедно с духовниците си, за да познаят духовния мир и силата на духовния живот на православното християнство.

А заниманията с йога са неприемливи за православните християни, несъвместими с учението и правилата на нашата духовна практика, тъй като представляват вид отричане от православната Истина и хула против Светия Дух, водеща към служение на демоните.

С отеческа молитва за всички вас, Митрополит на Пирея СЕРАФИМ 22 юни 2015 г., Пирея“

Превод: Анжела ПЕТРОВА

За разликите между Иисусовата молитва и медитацията

По молба на митрополит Иеротеј (Влахос) един от атонските старци накратко отбелязал основните различия на православната Иисусова молитва от индийския тш йога и медитация. Ето запис на този разговор:

Първо, в молитвата решително се изразява вярата в Бога, който е сътворил света, управлява го и го обича. Той е нежният Отец, който се грижи за спасението на Своето творение. Спасението се извършва в Бога и заради това в молитвата ние Го молим: „Помилуй ме“. От подвжника на умната молитва стоят далече самоспасението и самообожаването, в които се е и състоял грехът на Адам, грехът на падението... Спасението се извършва не „в себе си и чрез себе си“, както утвърждават човешките учения, а в Бога.

Второ, в молитвата

ние не се стремим да се срещнем с безличен бог. Не си поставяме за цел да се издигнем до „абсолютното нищо“. Молитвата ни се съсредоточава на личностен Бог – Бозочовека Иисус. Отпук и молитвата: „Господи Иисусе Христе, Сине Божий...“. Ние обичаме Христа и пазим Неговите заповеди. Подвизаваме се в тяхното изпълняване на дело. Той е казал: „Ако Ме любите, опазете Моите заповеди“ (Йоан. 14:15). Като обичаме Христа и спазваме заповедите Му, ние се съединяваме с Пресветата Троица.

Трето, при непрестанната умна молитва ние не изпадаме в състояние на гордост. Ученията, за които ти ми говореше преди, изобилстват от гордост. А от нашата молитва се придобива блажено състояние на смирение. „Помилуй ме“ – казваме ние и считаме себе си за най-лоши

от всички. Не се превъзнасяме над никой брат.

Всяка гордост е чужда на упражняващия се в молитвата. Който я има, е безумен.

Четвърто, както вече беше отбелязано, спасението не е никакво отвлечено състояние, а единение с Триспостасния Бог в лицето на нашия Господ Иисус Христос. Но това единение не пренебрегва човешката страна. Ние не се „разтваряме“ в Бога, защото всеки от нас е отделна личност...

Пето, при извършването на молитвата се придобива способност да се различават изкушенията. Ние виждаме и разбираме движениата на сатаната, но заедно с това и Христовото действие, което разпознаваме духа на прелестта, който толкова често се преобразува в Ангел на светлината, отговаряе добротата от злото,

нетварното от тварното.

Шесто, борбата за молитвата е свързана с очистването на душата и тялото от разрушителното влияние на страстите. Ние се стремим да достигнем не стоечкост, а динамично безстрастие, което не умъртвяването на страстта, а нейното преобразяване. Не можем да обичаме Бога вън от „безстрастната страст“ и да се спасим... Ние се борим за очистване от обезобразеното състояние, което създава дяволът. Без тази лична борба, която се извършва по Христова благодат, е невъзможно да се спасим.

Седмо, чрез молитвата ние не се стремим да придем ума си към абсолютното нищо; искаме да го обърнем към сърцето и да придобием Божията благодат в душата си, откъдето тя се разпространява и върху тялото. „Царството Божие вътре във

вас е“ (Лука. 17:21). По учението на нашата Църква тялото не е зло; зло се явява плътският разум. То не е „огедяние на душата“, както казват философските учения, и него трябва да се стремим не да сълечем, а да го спасим. Защото под спасение на целия човек се разбира и неговата душа, и тялото му. Следователно ние не се стремим към гибелта на тялото, а воюваме против това да му служим. Не искаме гибелта на живота. Не се стремим да изпадне в такава състояние, в което заради прекратяването на страданията да нямаме желание да живеем. Ние се упражняваме в молитва, защото жадуваме за живот и се стремим вечно да пребиваваме с Бога.

Осмо, у нас няма безразличие към заобикалящия ни свят. Ученията, за които ти спомена, избягват да се заглъбочават в чо-

вешките проблеми с цел да запазят своя мир и безмечност. А ние се стремим към друго – непрестанно да се молим за всички. Плачем за целия свят. Макар че спасението е единение с Христа, ние се намираме в общение с други хора. Не можем да се спасяваме сами по себе си. Рагостта, която съществува само за нас, но не за света, не е действителна радост.

Девето, ние не придаваме голямо значение на психотехническите методи, а също така и на различните положения на тялото, макар и да считаме, че някои от тях помагат да се съсредоточи умът в сърцето. Но, повтарям, ние се стремим не към апатия (това е отрицателно състояние), а към придобиване на Божествената благодат.

Из „Една нощ на Света Гора“

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА 2015 г.

„Църковен вестник“

1 година 30,00 лв.
6 месеца 15,00 лв.
3 месеца 7,50 лв.
ед. цена 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 980-30-16, центр. 987-56-11/245,
e-mail: sinizdat@gmail.com

Отговорен редактор на броя:
Александра Карамихалева

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на **Танка Тончева Христова**, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синадолно издателство на БПЦ:
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCN96601018147018, BIC код: UNCRBGFS

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.